

Juldagen

Predikan 2025-12-25

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

Dagens ämne: Jesu födelse

Epistel: Jes. 9:2–7, Ljuset över dödsskuggans land

Evangelium: Luk. 2:1–20, Frälsarens födelse

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig att du den första julnatten lät din evige Son bli människa för vår skull. Vi prisar dig för den stora glädje du därigenom har skänkt oss och ber att din helige Ande skall bevara oss i tron till evigt liv. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext 3:e årg.: Matt. 1:18–24, Gud med oss

18 Med Jesu Kristi födelse gick det till så: hans mor Maria var trolovad med Josef, men innan de hade varit tillsammans visade det sig att hon var havande genom den helige Ande. 19 Hennes man Josef var rättfärdig och ville inte dra skam över henne, och därför beslöt han att skilja sig från henne i hemlighet. 20 Men när han funderade över detta, då visade sig en Herrens ängel för honom i en dröm och sade: ”Josef, Davids son! Var inte rädd för att ta till dig Maria som din hustru, för barnet i henne har blivit till genom den helige Ande. 21 Hon ska föda en son, och du ska ge honom namnet Jesus, för han ska frälsa sitt folk från deras synder.” 22 Allt detta hände för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: 23 ”Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och man ska ge honom namnet Immanuel. Det betyder: Gud med oss.” 24 När Josef vaknade upp ur sömnen, gjorde han som Herrens ängel hade befallt och tog sin hustru till sig. 25 Men han rörde henne inte förrän hon hade fött en son. Och han gav honom namnet Jesus.

Vi har nu fått lyssna julevangeliet både enligt Lukas och Matteus. Dessutom har vi här hört hur profeten Jesaja redan c:a 700 år tidigare uttalade profetian om att en *jungfru skulle bli havande och föda en son*. Jesaja sade också at sonens namn skulle vara *Immanuel, som betyder Gud med oss*. Budskapet är kristallklart. Han som är både Gud och människa, Jesus Kristus, skulle födas av en jungfru. Matteus skriver: *”Var inte rädd för att ta till dig Maria ... din hustru, för barnet i henne har blivit till genom den helige Ande”* (v 20). Maria var redan Josefs hustru genom trolovningen som vid denna tid var bindande. De hade alltså redan ingått äktenskap, som enligt skapelseordningen skall vara för hela livet. Mose skriver: *”Därför ska en man lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru, och de ska bli ett kött”* (1 Mos. 2:24). Maria var därför enligt vår text redan Josefs hustru och det enda som återstod var att han också skulle ta henne till sig för att de skulle bo och leva tillsammans. Äktenskapet började alltså med trolovning och fullbordades i och med bröllopet då brudgummen tog till sig bruden.

Men då Josef märkte att Maria var havande ville han i hemlighet skilja sig från henne. Han ville inte utsätta henne för den vanära det annars skulle ha blivit. Detta visar hur högt Josef värderade äktenskapet. Varför var då skilsmässa tillåten i GT? Jesus säger: *”Det var för att era hjärtan är så hårda som Mose tillät er att skiljas från era hustrur. Men från början var det inte så”* (Matt. 19:8).

Det som förstör äktenskapet är synden. Guds bud lyder: *”Du ska inte bryta äktenskapet”* (6:e budet). Men människans hjärta är sådant att äktenskapsbrott ständigt sker i många olika former. Både ungdomar och äldre lever samman utan att vara gifta. Detta har i vår tid blivit så vanligt att nästan ingen reagerar. Men enligt Bibeln är det en allvarlig synd. Det har också

blivit vanligt med all möjlig otrohet och otukt både inom och utom äktenskapet. Man tillåter också äktenskap mellan personer av lika kön vilket i Bibeln betecknas som avskyvärt (Rom. 1:26f). Men det allra värsta är att all denna ondska kommer ur vårt eget hjärta. Den svåraste synden är inte de omoraliska handlingarna som vi människor gör, utan arvsynden i våra hjärtan. Därför dömer Guds lag alla människor som syndare, värda evigt straff och förbannelse.

Men mot detta ställer nu Gud fram julens underbara evangelium. Ängeln sade till Josef: *”Var inte rädd för att ta till dig Maria ... din hustru, för barnet i henne har blivit till genom den helige Ande”* (v 20). Det är Gud själv, han som är Fader, Son och Ande, som verkar. Maria hade inte begått någon synd, som Josef först trodde. Ängeln förklarade att Gud, den helige Ande, hade gjort ett under i Marias liv så att hon nu var havande utan någon mans medverkan. Gud själv har blivit människa! Därefter sade ängeln till Josef: *”Hon ska föda en son, och du ska ge honom namnet Jesus, för han ska frälsa sitt folk från deras synder”* (v 21). Josef var en rättsinnig man, vilket innebar att han trodde på Gud. Han litade på Guds ord och förtröstade på alla dess löften. Han protesterade inte mot ängelns märkliga ord, utan lyssnade till dem och gjorde som ängeln sade.

Så ska också vi lyssna till dessa underbara ord. Barnet som föddes skulle få namnet Jesus, vilket betyder att han är Frälsaren som befriar oss från alla våra synder. Hur kan en människa göra det? Är det inte orimligt att ett litet barn som föddes i en krubba i ett stall kan frälsa hela mänskligheten från alla synder? Jo, för vårt förnuft är det orimligt och omöjligt att förstå. Därför hånas budskapet om jungfrufödseln ständigt på nytt. Det hånades och förkastades både av hedningarna och det judiska folkets ledare. Så sker det också i vår tid då man utgår från att Jesu far måste ha varit en vanlig man och att läran om jungfrufödseln bara är en from saga. Så säger också vår tids biskopar och ledande teologer och så säger också den nutida judendomens ledare, vilka inte kan erkänna Jesus som Guds Son.

Men Josef trodde på ängelns ord. Ängeln var ju utsänd av Gud själv och han talade Guds ord till Josef och sade: *Allt detta hände för att det som Herren hade sagt genom profeten skulle uppfyllas: ”Se, jungfrun ska bli havande och föda en son, och man ska ge honom namnet Immanuel. Det betyder: Gud med oss.”* (v 22f). Ängeln bekräftade undret som skett genom att upprepa vad den helige Ande hade talat genom profeten Jesaja. Kvinnan som skulle föda kallar han för *jungfru*, d.v.s. en ung, orörd kvinna. Bibelkritikerna säger med en mun att detta är fel. Det bibliska ordet (*almáh*) kan absolut inte betyda jungfru, säger de. Det finns ju ett annat ord på hebreiska som betyder jungfru (*bethuláh*). Deras logik är märklig. Det är som om vi skulle säga att ordet *”tjej”* inte kan betyda en ung kvinna eftersom det finns ett annat ord för detta, nämligen *”flicka”*. Kunniga, bibeltroende teologer har tydligt visat att det bibliska ordet *almáh* i Bibeln alltid syftar på en ung, orörd kvinna som verkligen är jungfru. Men bakom kritiken mot ordet *almáh* ligger otrohet, som inte kan tåla att Gud skulle kunna bli människa i en jungfrus liv.

Tron däremot håller fast vid ängelns ord. Jesaja hade ju klart och tydligt sagt att jungfruns son skulle få namnet *Immanuel*, som betyder *Gud med oss*. Inte ens bibelkritikerna kan förneka detta. Han som föddes på julnatten är alltså ingen annan än *Gud med oss, Immanuel*. Han är Gud själv och som människa är han verkligen en av oss. Därför kunde han också bli vår ställföreträdare. När han fullständigt uppfyllde Guds lag genom att hela sitt liv göra under och goda gärningar fyllda med en oändlig kärlek, gjorde han det i vårt ställe. Allt det goda som han gjorde får vi därför ta emot i tron som om vi själva hade gjort det. Och när han på korset blev en förbannelse skedde det i vårt ställe, för vår skull. Det straff som borde ha

kommit över hela världen drabbade istället Jesus så att vi skulle gå fria. Det är innebörden av ordet *Immanuel, Gud med oss*. Så fick han också namnet *Jesus, Frälsaren*.

Johannes skriver om honom: *"I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud... Och Ordet blev kött och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, den härlighet som den Enfödde har från Fadern. Och han var full av nåd och sanning"* (Joh. 1:1, 14). Guds evige Son som fanns av evighet före skapelsen blev människa och bodde bland oss. Som sann Gud kunde han med sin väldiga makt uppfylla lagen och lida straffet för hela mänskligheten. Och som sann människa blev han verkligen en av oss så att han kunde ta på sig alla synder och utföra all rättfärdighet i alla människors ställe. Detta är vårt enda hopp inför evigheten. Om Gud inte hade blivit människa skulle vi alla vara förlorade. Men nu lät han sig födas och därför är allt väl. Gud lovar oss genom honom syndernas förlåtelse och evigt liv. Var och en som tror detta blir evigt salig. *"Ty så älskade Gud världen att han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv"* (Joh. 3:16).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.